

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
Рогоза М.Є.
«_29_» грудня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Інноваційна економіка»
освітньо-наукова програма «Економіка»
спеціальність 051 Економіка
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
ступінь вищої освіти доктор філософії

Робоча програма навчальної дисципліни «Інноваційна економіка» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем

Протокол від «_29_» _грудня_ 2023 року № 5.

Укладач: Рогоза Микола Єгорович, професор кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем, д.е.н., професор

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-наукової програми «Економіка» спеціальності 051
Економіка ступеня доктора філософії

_____ Т.А. Костишина
«_29_»_грудня_2023 року

ЗМІСТ

РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни.....	4
Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання.....	5
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни.....	7
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни.....	11
Розділ 5. Система оцінювання знань здобувачів.....	27
Розділ 6. Інформаційні джерела.....	29
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни.....	32

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 – Опис навчальної дисципліни «Інноваційна економіка»

Місце у структурно-логічній схемі підготовки	Пререквізити: Метафізика економіки Постреквізити: Виконання проектів	
Мова викладання	Українська	
Статус дисципліни: обов'язкова навчальна дисципліна циклу професійної та практичної підготовки		
Курс/семестр вивчення	2 курс / 3 семестр	
Кількість кредитів ЄКТС/ кількість модулів	4/2	
Денна форма навчання:		
Кількість годин:		
120 загальна кількість:		
20 – лекції;		
16 – практичні заняття;		
84 – самостійна робота;		
Залік (3 семестр) – вид підсумкового контролю.		
Заочна форма навчання:		
Кількість годин:		
120 загальна кількість:		
8 – лекції;		
4 – практичні заняття;		
108 – самостійна робота;		
Залік (3семестр) – вид підсумкового контролю.		

Розділ 2.

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Мета навчальної дисципліни полягає у вивченні теоретичних і методологічних підходів щодо формування інноваційної економіки та інноваційної політики, а також умінь та навиків з практики управління розвитком інноваційних систем на державному та регіональному рівнях, у корпоративних структурах, підприємствах в умовах цифрової трансформації інноваційно-інвестиційного простору України, формування творчого потенціалу здобувачів.

Завдання навчальної дисципліни полягає у тому, щоб надати здобувачам знання щодо методології управління інноваційними процесами, оцінюванні їх ефективності та механізмів стимулювання інноваційної діяльності підприємств; засвоєння співвідношення та розмежування понять: інноваційна техніка та технології, інноваційний процес, інноваційна інфраструктура, сучасні концепції інноваційного розвитку; опанування методів планування, організації, фінансування та моніторингу інноваційної діяльності на підприємствах; набуття навичок аналізу комерційної, економічної та соціальної ефективності інноваційних проєктів; набуття навичок стратегування інноваційної діяльності бізнесу для забезпечення конкурентних переваг на ринку; вивчення методів підтримки інноваційної діяльності підприємств на державному рівні.

Таблиця 2 – Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач (загальні (ЗК 1) ..., спеціальні (СК 1))	Програмні результати навчання (ПР 1, ПР 2...)
здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК02);	мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку (ПР01);
здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК04);	глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації (ПР02);
здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору і з дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності (ЗК05)	розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках (ПР03);

<p>здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей (СК01);</p>	<p>застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи (ПР04);</p>
<p>здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності (СК03);</p>	<p>пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності (ПР05);</p>
<p>здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції (СК05);</p>	<p>вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відобразити результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях (ПР06);</p>
<p>здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей (СК06);</p>	<p>планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми (ПР08);</p>
<p>здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати на практиці інноваційні стратегії, програми та проекти соціально-економічного розвитку (СК09).</p>	<p>уміти ініціювати, розробляти та реалізовувати на практиці інноваційні стратегії, програми та проекти соціально-економічного розвитку (ПР11).</p>

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни «Інноваційна економіка»

Модуль 1. Теоретико-методологічні засади розбудови інноваційної економіки

Тема 1. Інноваційна економіка в контексті інституційної парадигми

Поняття інноваційної економіки та роль інститутів у її становленні. Норми, закони, традиції як каркас економіки для технологічного прогресу. Критеріальні ознаки, функції інноваційної економіки та інновацій крізь призму інституціональної економічної теорії. Гносеологічні аспекти й антропологічний вимір інституціонального базису інноваційної економіки. Логіка формування інститутів інноваційного розвитку та інноваційної економіки: інституціонально-еволюційний контекст. Формальні та неформальні інститути як драйвери інновацій. Вплив захисту прав інтелектуальної власності (формального інституту) та культури довіри і ризику (неформального інституту) на інвестиції в R&D. Теорія «Path Dependence» (залежність від попереднього шляху) та інституційні пастки. Чинники стимулювання та стримування переходу країни до інноваційної моделі розвитку. Трансакційні витрати в інноваційній діяльності. Характеристика цифрових інститутів (смайт-контрактів, блокчейн-реєстрів, ін.) та їх економічна результативність. Національна інноваційна система через призму інституціоналізму. Умови створення ефективного середовища для трансферу інноваційних технологій. Інституційна адаптація до економіки штучного інтелекту. Нові інститути для спрямування ШІ-рішень на стимулювання економічного розвитку.

Тема 2. Концептуальні засади розвитку інноваційної економіки

Генезис теорій інноваційного розвитку. Еволюція поглядів від «креативного руйнування» Й. Шумпетера до сучасних концепцій економіки знань. Моделі інноваційного процесу: від лінійної до мережевої. Продукування сучасних інновацій екосистемами відкритого типу. Соціально-економічні й інституціонально-правові умови розвитку інноваційної економіки в сучасному суспільстві. Трансформація факторів виробництва, цілей та мотивацій інноваційної економіки. Особливості інституціонального вектору розвитку інноваційної інфраструктури економіки України під впливом глобалізаційних процесів. Концепція «Потрійної спіралі» (Triple Helix) та її розширення. Взаємодія закладів вищої освіти та наукових установ, бізнесу та держави як базис сталого технологічного зростання. Інтелектуальний капітал як головний ресурс інноваційної економіки. Структура людського, структурного та споживчого капіталу в умовах домінування штучного інтелекту. Державна інноваційна політика та стратегічне форсайт-прогнозування. Ефективні інструменти для стимулювання проривних технологій (гранти, венчурне фінансування, технопарки). Концепція сталого інноваційного розвитку (ESG-інновації). Досягнення рівноваги між технологічним прибутком та вирішенням глобальних екологічних і соціальних викликів.

Тема 3. Інституціональний устрій інноваційної економіки

Архітектура національної інноваційної системи. Ключові блоки каркасу інноваційної економіки (генерація знань, освіта, виробництво, фінансова

інфраструктура). Держава як «інституційний архітектор» та підприємець. Трансформація прямого фінансування у створення середовища сприяння інноваціям: державний рівень. Зміст концепції «Mission-Oriented Policy» (політика, орієнтована на місії). Фінансові інститути інноваційного розвитку. Роль венчурних фондів, бізнес-ангелів та новітніх краудфандингових платформ у забезпеченні життєвого циклу інновацій. Трансформація технологічного способу виробництва індустриального типу й інституціональної системи економіки постіндустріального суспільства. Інституціональний лад інноваційних економік постіндустріальних країн в умовах сучасної глобалізації. Інфраструктура інститутів венчурного інвестування: світова практика та нові акценти для України. Інститути трансферу інноваційних технологій. Особливості функціонування технопарків, інноваційних кластерів та центрів комерціалізації знань у поєднанні з фундаментальною наукою з ринком знань. Правовий режим та регуляторні пісочниці (Regulatory Sandboxes). Забезпечення спеціальних правових зон для тестування інновацій. Глобальний інституційний простір. Вплив міжнародних стандартів, сертифікації та глобальних ланцюгів доданої вартості на національний інноваційний устрій.

Тема 4. Інфраструктура інноваційної економіки

Класифікація інфраструктури інновацій. Роль виробничо-технологічного (технопарків), інформаційного (дата-центрів), консалтингового та фінансового сегментів у підтримці стартапів. Технопарки та наукові парки як точки зростання. Відмінні риси сучасних інноваційних хабів від традиційних промислових зон. Інноваційні технології як синергія науки та бізнесу. Інноваційні підприємницькі структури і їх інституціональне середовище в Україні. Закономірності становлення національного ринку інновацій та його інституціональні контури. Інституціональне забезпечення корпоративізації економіки. Цифрова інфраструктура та Cloud-рішення. Хмарні обчислення, мережі 5G/6G та високопродуктивні сервери як базова умова для розвитку інновацій у сфері Big Data та ШІ. Бізнес-інкубатори та акселератори. Специфіка інфраструктури підтримки ранніх стадій бізнесу та як «м'яка» інфраструктура (менторство, нетворкінг) підтримки проєктів. Інноваційні кластери та мережева інфраструктура. Територіальне об'єднання споріднених підприємств та дослідницьких центрів для масштабування ефекту інновацій та стимулювання колективного навчання. Сервісна інфраструктура та захист інтелектуальної власності. Роль патентних повірених, сертифікаційних центрів та юридичних хабів у забезпеченні комерціалізації винаходів.

Модуль 2. Інновації в економіці: досягнення та перспективи

Тема 5. Інноваційний розвиток економіки

Сутність та індикатори інноваційного розвитку. Відмінні риси інноваційного розвитку від звичайного економічного зростання. Циклічність інноваційних процесів (теорія довгих хвиль). Методологія зміни технологічних укладів (від пари до штучного інтелекту та біотехнологій). Фактор інновацій як ключовий індикатор лідерства країн на світовій арені сучасності. Джерела та фактори інтенсифікації інноваційного розвитку. Роль людського капіталу, цифрової трансформації та доступу до глобальних баз знань у прискоренні темпів оновлення економіки. Інноваційний розвиток: світовий досвід та рекомендації для України. Інноваційний розвиток в умовах економічної глобалізації. Стимули та перешкоди для інноваційного розвитку економіки України. Стратегії інноваційного розвитку:

«наздоганяюча» vs «лідуюча»). Методологічне вирішення дилеми вибору шляху розвитку країни між копіюванням існуючих технологій чи пошуком власних проривних ніш (Blue Ocean Strategy). Роль держави та великого бізнесу в стимулюванні інноваційного розвитку економіки. Поєднання державного стратегічного планування з гнучкістю приватного сектору через механізми державно-приватного партнерства. Бар'єри та ризики інноваційного шляху. Протидія технологічному безробіттю, цифровій нерівності та високому ступеню невизначеності при впровадженні радикальних новацій.

Тема 6. Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинники його формування

Система показників оцінки інноваційної діяльності. Класифікація індикаторів інноваційного розвитку за групами: ресурсні – витрати на R&D; результативні – патенти, частка високотехнологічного експорту; індикатори дифузії. Вимірювання інноваційного розвитку через наукомісткість ВВП. Глобальні індекси як інструменти порівняльного аналізу. Методологія формування Global Innovation Index (GII) та European Innovation Scoreboard. Внутрішні чинники формування інноваційного потенціалу. Визначення конкурентоспроможності бізнесу через рівень корпоративної культури, якість менеджменту та здатність персоналу до навчання (lifelong learning). Зовнішні детермінанти інноваційного розвитку. Вплив макроекономічної стабільності, податкового клімату та наявності розвиненої науково-дослідної інфраструктури на темпи зростання. Проблема моніторингу цифрових інновацій. Методологія вимірювання ефективності впровадження хмарних сервісів, ШІ та блокчейн-технологій. Якість інноваційних інституцій як вирішальний чинник. Захист прав інтелектуальної власності та рівень корупції як фактори оцінки спроможності країни до інноваційного розвитку.

Тема 7. Інновації у галузях економіки

Моделі інноваційного розвитку економіки. Програма інноваційного розвитку економіки: стратегія високих технологій (на прикладі країн світу). Новий рівень відносин між наукою та промисловістю. Умови для інноваційної діяльності промисловості, малого та середнього бізнесу. Фактори поширення нових технологій в економіці. Підготовка кадрів для інноваційної економіки. Галузеві інноваційні стратегії розвитку. Механізми управління й контролю впровадження інновацій. Нанотехнології як фундамент інноваційної економіки. Формування інфраструктури створення, трансферу та впровадження інновацій як базова умова стійкого розвитку галузей економіки. Інновації як основний механізм реалізації концепції сталого розвитку. Використання штучного інтелекту в різних галузях економіки. Галузеві особливості інноваційних процесів. Відмінність темпів та типів інновацій (технологічні, маркетингові, організаційні) у промисловості та сервісній економіці. Агротехнології (AgTech) та продовольча безпека. Використання дронів, IoT-сенсорів та систем точного землеробства в аграрному секторі України. Індустрія 4.0 та 5.0 у промисловості. Роль роботизації, адитивних технологій (3D-друк) та цифрових двійників у створенні гнучких автоматизованих виробництв. Інновації у фінансовому секторі (FinTech). Трансформація банківської системи децентралізованими фінансами (DeFi) через створення необанків та використання ШІ для обслуговування та оцінки ризиків. Енергетична інноватика та «зелений» коридор. Впровадження технологій зберігання енергії, водневої енергетики та Smart

Grid як відповідь на глобальні кліматичні виклики. Сервісна економіка та цифрові платформи. Інновації в логістиці (E-commerce), медицині (HealthTech) та освіті (EdTech). Трансформація суспільних відносин під впливом інновацій.

Тема 8. Державне регулювання інноваційного розвитку економіки

Механізм державного регулювання інноваційної діяльності. Зарубіжний досвід державного регулювання інноваційного розвитку. Проблеми регулювання інноваційної діяльності на підприємствах. Об'єктивна необхідність та функції державного регулювання. Ринкові механізми та державне регулювання у забезпеченні інноваційного розвитку економіки. Державне врегулювання «провалів вітчизняного ринку» у науковій сфері. Методи прямого державного стимулювання інновацій. Роль державного замовлення на інновації, прямого грантового фінансування (через фонди на кшталт Українського фонду стартапів) та бюджетного інвестування в R&D. Непрямі методи регулювання інноваційної активності суб'єктів економіки: податкові та кредитні важелі. Механізм реалізації непрямой державної підтримки інноваційних проектів (податкові кредити, пільги на імпорт високотехнологічного обладнання та державні гарантії за кредитами для інноваторів, тощо). Стимулювання попиту на інновації через державні закупівлі. Використання механізму «інноваційного партнерства» у публічних закупівлях. Нормативно-правове забезпечення та «регуляторні пісочниці». Створення гнучкого законодавчого поля для тестування технологій (криптовалют, безпілотного транспорту, ШІ) без ризику порушення загальних норм. Інституційний моніторинг та оцінка ефективності держполітики у сфері інновацій. Критерії оцінки успішності державних програм підтримки інноваційного розвитку економіки (ROI, створення робочих місць, вплив на експортний потенціал).

Розділ 4.

Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4.1 – Тематичний план навчальної дисципліни «Інноваційна економіка» для здобувачів денної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Теоретико-методологічні засади розбудови інноваційної економіки					
Тема 1. «Інноваційна економіка в контексті інституційної парадигми» 1. Критеріальні ознаки, функції інноваційної економіки та інновацій кризь призму інституціональної економічної теорії. 2. Гносеологічні аспекти й антропологічний вимір інституціонального базису інноваційної економіки. 3. Логіка формування інститутів інноваційного розвитку та інноваційної економіки: інституціонально-еволюційний контекст.	2	Тема 1. «Інноваційна економіка в контексті інституційної парадигми» 1. Поняття інноваційної економіки та роль інститутів у її становленні. 2. Норми, закони, традиції як каркас економіки для технологічного прогресу. 3. Формальні та неформальні інститути як драйвери інновацій. 4. Вплив захисту прав інтелектуальної власності (формального інституту) та культури довіри і ризику (неформального інституту) на інвестиції в R&D.	2	Тема 1. «Інноваційна економіка в контексті інституційної парадигми» Опрацювати завдання, передбачені дистанційним курсом до теми 1 «Інноваційна економіка в контексті інституційної парадигми»	10

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<p>Тема 2. «Концептуальні засади розвитку інноваційної економіки»</p> <p>1. Еволюція поглядів від «креативного руйнування» Й. Шумпетера до сучасних концепцій економіки знань.</p> <p>2. Моделі інноваційного процесу: від лінійної до мережевої.</p> <p>3. Продукування сучасних інновацій екосистемами відкритого типу.</p> <p>4. Соціально-економічні й інституціонально-правові умови розвитку інноваційної економіки в сучасному суспільстві.</p>	2	<p>Тема 2. «Концептуальні засади розвитку інноваційної економіки»</p> <p>1. Генезис теорій інноваційного розвитку.</p> <p>2. Трансформація факторів виробництва, цілей та мотивацій інноваційної економіки.</p> <p>3. Особливості інституціонального вектору розвитку інноваційної інфраструктури економіки України під впливом глобалізаційних процесів.</p> <p>4. Концепція «Потрійної спіралі» (Triple Helix) та її розширення.</p> <p>5. Взаємодія закладів вищої освіти та наукових установ, бізнесу та держави як базис сталого технологічного зростання.</p> <p>6. Інтелектуальний капітал як головний ресурс інноваційної економіки.</p>	2	<p>Тема 2. «Концептуальні засади розвитку інноваційної економіки»</p> <p>Опрацювати завдання, передбачені дистанційним курсом до теми 2. «Концептуальні засади розвитку інноваційної економіки»</p>	10

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<p>Тема 3. «Інституціональний устрій інноваційної економіки»</p> <p>1. Інституціональний лад інноваційних економік постіндустріальних країн в умовах сучасної глобалізації.</p> <p>2. Ключові блоки каркасу інноваційної економіки (генерація знань, освіта, виробництво, фінансова інфраструктура).</p> <p>3. Трансформація технологічного способу виробництва індустріального типу й інституціональної системи економіки постіндустріального суспільства.</p>	2	<p>Тема 3. «Інституціональний устрій інноваційної економіки»</p> <p>1. Архітектура національної інноваційної системи.</p> <p>2. Держава як «інституційний архітектор» та підприємець. Фінансові інститути інноваційного розвитку.</p> <p>3. Роль венчурних фондів, бізнес-ангелів та новітніх краудфінансінгових платформ у забезпеченні життєвого циклу інновацій.</p> <p>4. Трансформація прямого фінансування у створення середовища сприяння інноваціям: державний рівень.</p> <p>5. Інфраструктура інститутів венчурного інвестування: світова практика та нові акценти для України.</p>	2	<p>Тема 3. «Інституціональний устрій інноваційної економіки»</p> <p>Опрацювати завдання, передбачені дистанційним курсом до теми 3. «Інституціональний устрій інноваційної економіки»</p>	10

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<p>Тема 4. «Інфраструктура інноваційної економіки»</p> <p>1. Закономірності становлення національного ринку інновацій та його інституціональні контури.</p> <p>2. Роль виробничо-технологічного (технопарків), інформаційного (дата-центрів), консалтингового та фінансового сегментів у підтримці стартапів.</p> <p>3. Інноваційні підприємницькі структури і їх інституціональне середовище в Україні.</p>	2	<p>Тема 4. «Інфраструктура інноваційної економіки»</p> <p>1. Класифікація інфраструктури інновацій.</p> <p>2. Технопарки та наукові парки як точки зростання</p> <p>3. Інноваційні технології як синергія науки та бізнесу.</p> <p>4. Відмінні риси сучасних інноваційних хабів від традиційних промислових зон.</p> <p>5. Інституціональне забезпечення корпоратизації економіки. Цифрова інфраструктура та Cloud-рішення.</p>	2	<p>Тема 4. «Інфраструктура інноваційної економіки»</p> <p>Опрацювати навчальні завдання, передбачені дистанційним курсом до теми 4. «Інфраструктура інноваційної економіки»</p>	11
Разом за модулем 1	8		8		41

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
Модуль 2. Інновації в економіці: досягнення та перспективи					
<p>Тема 5. «Інноваційний розвиток економіки»</p> <p>1. Циклічність інноваційних процесів (теорія довгих хвиль).</p> <p>2. Методологія зміни технологічних укладів (від пари до штучного інтелекту та біотехнологій).</p> <p>3. Інноваційний розвиток: світовий досвід та рекомендації для України.</p>	2	<p>Тема 5. «Інноваційний розвиток економіки»</p> <p>1. Фактор інновацій як ключовий індикатор лідерства країн на світовій арені сучасності.</p> <p>2. Джерела та фактори інтенсифікації інноваційного розвитку.</p> <p>3. Роль людського капіталу, цифрової трансформації та доступу до глобальних баз знань у прискоренні темпів оновлення економіки.</p> <p>4. Інноваційний розвиток в умовах економічної глобалізації.</p> <p>5. Стимули та перешкоди для інноваційного розвитку економіки України.</p>	2	<p>Тема 5. «Інноваційний розвиток економіки»</p> <p>Опрацювати навчальні завдання, передбачені дистанційним курсом до теми 5. «Інноваційний розвиток економіки»</p>	11

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<p>Тема 6. «Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинники його формування»</p> <p>1. Система показників оцінки інноваційної діяльності.</p> <p>2. Вимірювання інноваційного розвитку через наукоємність ВВП.</p> <p>3. Глобальні індекси як інструменти порівняльного аналізу.</p>	2	<p>Тема 6. «Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинники його формування»</p> <p>1. Класифікація індикаторів інноваційного розвитку за групами: ресурсні – витрати на R&D; результативні – патенти, частка високотехнологічного експорту; індикатори дифузії.</p> <p>2. Методологія формування Global Innovation Index (GII) та European Innovation Scoreboard.</p> <p>3. Внутрішні та зовнішні чинники формування інноваційного потенціалу суб'єктів економіки.</p> <p>4. Визначення конкурентоспроможності бізнесу через рівень корпоративної культури, якість менеджменту та здатність персоналу до навчання (lifelong learning).</p>	2	<p>Тема 6. «Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинники його формування»</p> <p>Опрацювати завдання, передбачені дистанційним курсом до теми 6. «Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинники його формування»</p>	11

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<p>Тема 7. «Інновації у галузях економіки»</p> <p>Лекція 1.</p> <p>1. Моделі інноваційного розвитку економіки.</p> <p>2. Галузеві інноваційні стратегії розвитку.</p> <p>3. Використання штучного інтелекту в різних галузях економіки.</p> <p>Лекція 2</p> <p>4. Індустрія 4.0 та 5.0 у промисловості.</p> <p>5. Роль роботизації, адитивних технологій (3D-друк) та цифрових двійників у створенні гнучких автоматизованих виробництв.</p> <p>6.Інновації у фінансовому секторі (FinTech).</p>	<p>2</p> <p>2</p>	<p>Тема 7. «Інновації у галузях економіки»</p> <p>1. Програма інноваційного розвитку економіки: стратегія високих технологій (на прикладі країн світу).</p> <p>2. Новий рівень відносин між наукою та промисловістю.</p> <p>3. Умови для інноваційної діяльності промисловості, малого та середнього бізнесу.</p> <p>4. Фактори поширення нових технологій в економіці.</p> <p>5. Підготовка кадрів для інноваційної економіки.</p>	<p>2</p>	<p>Тема 7. «Інновації у галузях економіки»</p> <p>Опрацювати завдання, передбачені дистанційним курсом до теми 7. «Інновації у галузях економіки»</p>	<p>11</p>

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<p>Тема 8. «Державне регулювання інноваційного розвитку економіки»</p> <p>1. Механізм державного регулювання інноваційної діяльності.</p> <p>2. Зарубіжний досвід державного регулювання інноваційного розвитку.</p> <p>3. Проблеми регулювання інноваційної діяльності на підприємствах.</p>	2	<p>Тема 8. «Державне регулювання інноваційного розвитку економіки»</p> <p>1. Об'єктивна необхідність та функції державного регулювання.</p> <p>2. Ринкові механізми та державне регулювання у забезпеченні інноваційного розвитку економіки.</p> <p>3. Методи прямого державного стимулювання інновацій.</p> <p>4. Непрямі методи регулювання інноваційної активності суб'єктів економіки: податкові та кредитні важелі.</p>	2	<p>Тема 8. «Державне регулювання інноваційного розвитку економіки»</p> <p>Опрацювати завдання, передбачені дистанційним курсом до теми 8. «Державне регулювання інноваційного розвитку економіки»</p>	10
Разом за модулем 2	12		8		43
Разом	20		16		84

Таблиця 4.2 – Тематичний план навчальної дисципліни «Інноваційна економіка» для здобувачів заочної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Теоретико-методологічні засади розбудови інноваційної економіки					
<p>Тема 1. «Інноваційна економіка в контексті інституційної парадигми»</p> <p>1. Критеріальні ознаки, функції інноваційної економіки та інновацій кризь призму інституціональної економічної теорії.</p> <p>2. Гносеологічні аспекти й антропологічний вимір інституціонального базису інноваційної економіки.</p> <p>3. Логіка формування інститутів інноваційного розвитку та інноваційної економіки: інституціонально-еволюційний контекст.</p>	2	Тема 1. «Інноваційна економіка в контексті інституційної парадигми»	-	<p>Тема 1. «Інноваційна економіка в контексті інституційної парадигми»</p> <p>Опрацювати завдання, передбачені дистанційним курсом до теми 1 «Інноваційна економіка в контексті інституційної парадигми»</p>	13

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
Тема 2. «Концептуальні засади розвитку інноваційної економіки»	-	<p>Тема 2. «Концептуальні засади розвитку інноваційної економіки»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Генезис теорій інноваційного розвитку. 2. Трансформація факторів виробництва, цілей та мотивацій інноваційної економіки. 3. Особливості інституціонального вектору розвитку інноваційної інфраструктури економіки України під впливом глобалізаційних процесів. 4. Концепція «Потрійної спіралі» (Triple Helix) та її розширення. 5. Взаємодія закладів вищої освіти та наукових установ, бізнесу та держави як базис сталого технологічного зростання. 6. Інтелектуальний капітал як головний ресурс інноваційної економіки. 	2	<p>Тема 2. «Концептуальні засади розвитку інноваційної економіки»</p> <p>Опрацювати завдання, передбачені дистанційним курсом до теми 2. «Концептуальні засади розвитку інноваційної економіки»</p>	13

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<p>Тема 3. «Інституціональний устрій інноваційної економіки»</p> <p>1. Інституціональний лад інноваційних економік постіндустріальних країн в умовах сучасної глобалізації.</p> <p>2. Ключові блоки каркасу інноваційної економіки (генерація знань, освіта, виробництво, фінансова інфраструктура).</p> <p>3. Трансформація технологічного способу виробництва індустріального типу й інституціональної системи економіки постіндустріального суспільства.</p>	2	Тема 3. «Інституціональний устрій інноваційної економіки»	-	<p>Тема 3. «Інституціональний устрій інноваційної економіки»</p> <p>Опрацювати завдання, передбачені дистанційним курсом до теми 3. «Інституціональний устрій інноваційної економіки»</p>	14

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
Тема 4. «Інфраструктура інноваційної економіки»	-	Тема 4. «Інфраструктура інноваційної економіки»	-	Тема 4. «Інфраструктура інноваційної економіки» Опрацювати навчальні завдання, передбачені дистанційним курсом до теми 4. «Інфраструктура інноваційної економіки»	14
Разом за модулем 1	4		2		54

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
Модуль 2. Інновації в економіці: досягнення та перспективи					
<p>Тема 5. «Інноваційний розвиток економіки»</p> <p>1. Циклічність інноваційних процесів (теорія довгих хвиль).</p> <p>2. Методологія зміни технологічних укладів (від пари до штучного інтелекту та біотехнологій).</p> <p>3. Інноваційний розвиток: світовий досвід та рекомендації для України.</p>	2	Тема 5. «Інноваційний розвиток економіки»	-	<p>Тема 5. «Інноваційний розвиток економіки»</p> <p>Опрацювати навчальні завдання, передбачені дистанційним курсом до теми 5. «Інноваційний розвиток економіки»</p>	14

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
Тема 6. «Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинники його формування»	-	<p>Тема 6. «Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинники його формування»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікація індикаторів інноваційного розвитку за групами: ресурсні – витрати на R&D; результативні – патенти, частка високотехнологічного експорту; індикатори дифузії. 2. Методологія формування Global Innovation Index (GII) та European Innovation Scoreboard. 3. Внутрішні та зовнішні чинники формування інноваційного потенціалу суб'єктів економіки. 4. Визначення конкурентоспроможності бізнесу через рівень корпоративної культури, якість менеджменту та здатність персоналу до навчання (lifelong learning). 	2	<p>Тема 6. «Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинники його формування»</p> <p>Опрацювати завдання, передбачені дистанційним курсом до теми 6. «Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинники його формування»</p>	13

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<p>Тема 7. «Інновації у галузях економіки» Лекція 1.</p> <p>1. Індустрія 4.0 та 5.0 у промисловості. 2. Роль роботизації, адитивних технологій (3D-друк) та цифрових двійників у створенні гнучких автоматизованих виробництв. 3.Інновації у фінансовому секторі (FinTech).</p>	2	Тема 7. «Інновації у галузях економіки»	-	<p>Тема 7. «Інновації у галузях економіки»</p> <p>Опрацювати завдання, передбачені дистанційним курсом до теми 7. «Інновації у галузях економіки»</p>	14

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
Тема 8. «Державне регулювання інноваційного розвитку економіки»	-	Тема 8. «Державне регулювання інноваційного розвитку економіки»	-	Тема 8. «Державне регулювання інноваційного розвитку економіки» Опрацювати завдання, передбачені дистанційним курсом до теми 8. «Державне регулювання інноваційного розвитку економіки»	13
Разом за модулем 2	4		2		54
Разом	8		4		108

Розділ 5. Система оцінювання знань здобувачів

Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюються за допомогою національної шкали оцінок.

Оцінювання знань здобувачів при виконанні поточних модульних робіт (поточний модульний контроль) здійснюється за 100-бальною шкалою. Так як робочим навчальним планом при вивченні матеріалу навчальної дисципліни «Інноваційна економіка» передбачено виконання двох поточних модульних робіт (3 семестр), то загальна оцінка за поточний модульний контроль визначається як середньоарифметична за формулою:

$$(M_1 + M_2) / 2, \quad (1)$$

де M_1 , M_2 – оцінки у балах, одержані здобувачем за виконання поточної модульної роботи 1 та поточної модульної роботи 2, відповідно.

З метою мотивації здобувачів до активного та якісного виконання усіх видів навчальної роботи протягом семестру до загальної підсумкової оцінки додаються бали – коефіцієнт мотивації (10 % від загальної підсумкової оцінки). Мотивація здобувачів застосовується за умови виконання ними всіх видів навчальної роботи, які передбачені робочим навчальним планом підготовки здобувачів і робочою навчальною програмою з навчальної дисципліни «Інноваційна економіка» незалежно від результатів виконання.

Підсумкове оцінювання знань здобувачів з навчальної дисципліни «Інноваційна економіка» за 3 семестр здійснюється у формі заліку (ПМК). Розподіл 100 балів за формами контролю представлено в таблиці 5.1.

Таблиця 5.1 – Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни «Інноваційна економіка»

Види робіт	Максимальна кількість балів
3 семестр	
Модуль 1 (теми 1-4): вхідне тестування (4 бали); усна відповідь (6 балів); виконання навчальних завдань (10 балів); виконання завдань для самостійної роботи (10 балів); перша поточна модульна робота (20 балів)	50
Модуль 2 (теми 5-8): усна відповідь (10 балів); виконання навчальних завдань (10 балів); виконання завдань для самостійної роботи (10 балів); друга поточна модульна робота (20 балів)	50
Разом (підсумковий модульний контроль (залік))	100

Таблиця 5.2 – Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1.Навчальна	1.1. Проходження освітнього курсу на платформі Prometheus, чи інший курс за тематикою навчальної дисципліни на іншій платформі (за погодженням з викладачем)	15
	1.2. Підготовка реферату за самостійно визначеною темою згідно з тематикою навчальної дисципліни та погодженням із викладачем	5
2.Науково-дослідна	2.1.Участь у вебінарах за тематикою навчальної дисципліни	5
	2.2.Участь у круглих столах, форумах, симпозіумах з науково-практичних проблем, дотичних до тем навчальної дисципліни	5

За додаткові види навчальних робіт здобувач може отримати не більше 30 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 5.3 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни «Інноваційна економіка»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Дуже добре
74–81	C	Добре
64–73	D	Задовільно
60–63	E	Задовільно достатньо
35–59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0–34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основні джерела:

1. Амоша О. І., Залознова Ю. С., Новікова О. Ф., Рогоза М. Є. та ін.. Деякі концептуальні пропозиції Інституту економіки промисловості НАН України щодо підтримки та розвитку вітчизняної промисловості під час воєнного стану та повоєнної неоіндустріальної модернізації. Вісник економічної науки України. 2023. № 1 (44). С. 161-183.

2. Рогоза М.Є., Гудзь Т.П. Дистанційний курс «Інноваційна економіка». ПУЕТ. Полтава. 2023. URL: <https://el.puet.edu.ua/>

3. Рогоза М.Є., Формування інституційного середовища сталого розвитку старопромислових районів: проектний підхід стратегування інноваційної екосистеми, (Rohoza M. Ye. Formation of the Institutional Environment for the Sustainable Development of Old Industrial Areas:a Project Approach to Innovation Ecosystem Strategy), Економічний вісник Донбасу № 2(68), 2022. С. 86-95. < <http://www.evd-journal.org/download/2022/02/10-Rohoza.pdf>

4. Рогоза М.Є., Смірнов Ф.В., Використання різнотипних контрактів в технології-blockchain в управлінні ланцюгом поставок/М.Є. Рогоза, Ф.В. Смірнов. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. 2021. №2(103): Серія: Економічні науки.С. 22-26.

5. Рогоза М. Є., Петрова І. П. Сталий розвиток на рівні промислових районів: проектний підхід стратегування. *Вісник економічної науки України*. 2022. № 1 (42). С. 49-56.

6. Rohoza, M. And Stolyarchuk, V. (2022). Development Opportunities for the Accommodation Industry: Evidence from European Countries. *European Journal of Tourism, Hospitality and Recreation*. 2022. 12(1). p. 12-30. (Web of science)

Додаткові джерела:

7. Біла І. С., Посна В. С., Шевченко О. О. Інноваційний розвиток як чинник повоєнної відбудови економіки України. Наукові записки НаУКМА. Економічні науки. 2023. Т. 8, вип. 1. С. 10-16.

8. Данько Ю. І., Ладика Н. М. Сучасні аспекти розвитку малого інноваційного підприємництва в аграрному секторі економіки. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія : Економіка і менеджмент. 2023. Вип. 1. С. 34-39.

9. Дуброва О. М. Методичні підходи до оцінки внеску інтелектуального чинника в інноваційний розвиток економіки України. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2023. № 1. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2023_1_7

10. Краус К.М., Краус Н.М. Манжура О.В. Використання інформації та фінансової звітності в ході аналізу інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління. 2023. №7. URL: <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2023-7-04-03/2023-7-04-03>

11. Краус К.М., Краус Н.М. Манжура О.В. Методика розрахунку дохідності й окупності інвестиційного проекту та інформаційне забезпечення його експертизи. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. №8. С. 36-42.

12. Краус К.М., Краус Н.М. Манжура О.В. Стратегічні орієнтири інноваційного розвитку та управління в енергетичній галузі України. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2023. № 3(9). С. 50-61.

13. Краус Н.М., Краус К.М. Манжура О.В. Фермерство і аграрні підприємства в контексті реалізації стратегічних цілей євроінтеграції та цифровізації економіки України. *European scientific journal of Economic and Financial innovation*. 2023. №2 (12). С. 46-64.

14. Краус К.М., Краус Н.М., Манжура О.В. Blockchain як новітній фінансовий інститут: процеси, стратегії, технології та практика застосування в умовах цифровізації економіки. *Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»*. 2022. № 1. Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9883>

15. Краус К.М., Краус Н.М., Манжура О.В. Технологічний спосіб виробництва індустриального та постіндустріального суспільств: цифрова трансформація та інноваційна модернізація // *Європейський науковий журнал економічних та фінансових інновацій*, 2022. № 1 (9). С. 58-73.

16. Краус К.М., Краус Н.М., Манжура О.В. Цифрові вектори трансформації "інфраструктурного полотна" країни: соціально-економічні користі та загрози. *Європейський науковий журнал економічних та фінансових інновацій*. 2022. № 2 (10). С. 48-58.

17. Kraus K. Kraus N. , Manzhura O. Digitalization of business processes of enterprises of the ecosystem of industry 4.0: Virtual-real aspect of economic growth reserves. *WSEAS Transactions on Business and Economics*. 2021. Volume 18. С. 569-580

18. Kateryna Kraus, Nataliia Kraus, Oleksandr Manzhura, Inna Ishchenko, Yuliia Radzikhovska Digital Transformation of Business Processes of Enterprises on the Way to Becoming Industry 5.0 in the Gig Economy. *WSEAS TRANSACTIONS on BUSINESS and ECONOMICS*.2023. Volume 20. С. 1008-1029.

19. Манжура О.В. Етапи та перспективи розвитку валютного ринку в умовах відкритості національної економіки. *Інфраструктура ринку*. 2022. Випуск 67. С. 74-78.

20. Манжура О.В. Краус Н.М., Краус К.М., Інструменти та механізми регулювання валютного ринку в умовах інституціональних змін національної економіки / *Європейський науковий журнал економічних та фінансових інновацій*. 2022. № 2 (10). С 4-18.

21. Матрунчик Д. М. Інноваційна трансформація економіки регіонів України: довоєнна ретроспектива та поствоєнні пріоритети. *Бізнес Інформ*. 2023. № 7. С. 42-50.

22. Машкіна А. С. Оцінювання впливу інновацій на соціально-економічний розвиток підприємств в умовах економіки знань. Часопис економічних реформ. 2023. № 3. С. 12-19.

23. Поврозник П. П. Бюджетно-податкові інструменти стимулювання інноваційного розвитку підприємництва в умовах цифровізації національної економіки. Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія : Економіка. 2023. № 30. С. 4-13.

24. Сіренко К. Ю. Еволюція теорій інноваційного розвитку національної економіки. Науковий вісник Сіверщини. Серія: Освіта. Соціальні та поведінкові науки. 2023. № 2. С. 193–204.

25. Офіційний сайт Міністерства цифрової трансформації. URL: <https://thedigital.gov.ua/>

Розділ 7.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Виконання практичних завдань за окремими темами дисципліни з використанням автоматизації доступу до баз даних і знань, а також розв'язання конкретних професійних завдань. Практичні завдання зроблено у середовищі MS Office (MS Word, MS Excel, MS Access, MS PowerPoint), MS FrontPage, VBA, що прості у використанні, мають зручний інтерфейс користувача. Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни (Microsoft Project). Результати виводяться на екран монітору, у разі необхідності - на принтер у вигляді тексту, таблиць тощо.